

Prospekt: Analyse, september 2023

Morten Bangsgaard og Søren Peter Hansen, Programmet for etik og værdibaseret udvikling

Aktiv dødshjælp: Glidebanen er en realitet

Erfaringerne fra lande, der har indført aktiv dødshjælp, viser drastisk stigning i anvendelse af aktiv dødshjælp over tid. Samtidig slækkes kriterierne for, hvornår man kan få aktiv dødshjælp og målgruppen for aktiv dødshjælp udvides. Argumentet om at aktiv dødshjælp er en glidebane er således ikke en hypotese men et faktum. I praksis har det vist sig vanskeligt at inddæmme aktiv dødshjælp, når først det er legaliseret.

Praksis vedrørende eutanasi

Eutanasi (aktiv dødshjælp) er ulovligt i langt de fleste lande, herunder Danmark. Få lande har dog legaliseret eutanasi: Belgien, Luxembourg, Spanien, Portugal, New Zealand, Canada, Columbia og dele af Australien.

Disse har imidlertid forskellige krav for, hvornår det enkelte menneske kan modtage eutanasi.

I Belgien, Luxembourg, Holland, Spanien og Canada gælder det, at man skal være erklæret terminal eller uhelbredeligt lidende. I Australien, New Zealand og Columbia gælder det, at man skal være erklæret terminal og forvente at dø inden for seks måneder.¹ Endelig gælder det i Portugal, at man skal leve i stor smerte med uhelbredelige sygdomme.² Desuden skifter aldersgrænserne for, hvornår man kan modtage eutanasi fra land til land. I det følgende gennemgår vi med eksempler fra Holland,

Eutanasi, også kaldet aktiv dødshjælp, betegner en handling, hvor et menneske slår et andet menneske ihjel på begæring eller uden samtykke fra den, der modtager dødshjælp. Den aktive dødshjælp retfærdiggøres ud fra hensynet til den, der modtager dødshjælpen.

Derudover er assisteret selvmord en handling, hvor et menneske hjælper et andet menneske til at dø. Den, der ønsker at dø, foretager selv den sidste afgørende handling.

I sammenhængen skal nævnes palliativ behandling, der er en lindrende, ikke helbredende, behandling. Palliativ behandling omfatter lindring og pleje af både fysiske og psykiske smerter.

Palliativ sedering skal også nævnes. Her er der tale om stærk bedøvelse til uhelbredelig syge og lidende mennesker, så de sover ind i døden i en kontrolleret tilstand af bevidstløshed.

Det er muligt og lovligt at indgive smertestillende lægemidler for at opnå tilstrækkelig smertelindring hos et uafvendeligt døende menneske, selvom dette kan fremskynde dødstidspunktet, ligesom en behandling kan undlades i samme situation, hvis behandlingen kun udskyder dødens indtræden.

I visse sammenhænge og situationer anvendes betegnelsen passiv dødshjælp. Det er en fejlagtig sprogbrug for derved flytter man opmærksomheden fra smertelindring og ophør af udsigtsløs behandling til dødshjælp.

Kilde: <https://nationaltcenterforetik.dk/etiske-temaer/aktiv-dødshjælp-assisteret-selv-mord-palliation-og-genoplivning/2013/ord-og-begreber-i-debatten-om-aktiv-dødshjælp>

¹ Briefing from humanists UK: 'Mapping existing assisted dying laws around the world', 2021 www.dwdv.org.au/wp-content/uploads/2021/08/Humanists-UK-Mapping-Assisted-Dying-Laws-Around-The-World.pdf

² www.theguardian.com/world/2023/may/12/portuguese-parliament-legalises-euthanasia-after-long-battle

Belgien og Canada en udvikling i anvendelse, kriterier og målgruppe for eutanasi, som bedst kan beskrives som en glidebane.

I Holland er adgangen til eutanasi lempet uden lovændring

Holland lovliggjorde eutanasi i april 2002. Kravet var, at patientens lidelse blev vurderet til at være ubærlig og uden udsigt til bedring. Loven gjaldt alene mennesker over 12 år. Børn under 12 havde ikke adgang til eutanasi. Børn mellem 12 og 15 år kunne få eutanasi, hvis forældrene samtykkede. For unge mellem 16-18 var kravet blot, at forældrene skulle være en del af beslutningsprocessen.³

I 2005 fulgte ydermere Groningen-protokollen, som opsatte en række kriterier for eutanasi til spædbørn under 1 år.⁴ Disse kriterier involverer blandt andet, at forældrene træffer beslutningen, som skal godkendes af en hollandsk læge, samt at barnet skal opleve ubærlig og håbløs lidelse.⁵ Disse kriterier er dog problematiske. Spædbørn har ikke den kognitive kapacitet til at kunne tilkendegive, hvorvidt de ønsker at modtage eutanasi. De tilhører en skrøbelig befolkningsgruppe og kan ikke juridisk give samtykke. Dette efterlader beslutningen i hænderne på forældrene og en læge. Problemet er blot, at 'ubærlig og håbløs' lidelse er en subjektiv vurdering, som er specielt svær at lave på babyer.⁶ Dertil viser forskning også, at både forældre og læger ofte overestimerer spædbørns lidelse. Dette kan have svære, uetiske implikationer, da de kan risikere at lede til, at spædbørn, som ikke har 'ubærlig og håbløs' lidelse, vil kunne modtage eutanasi.⁷

I 2023 vedtog det hollandske parlament en ny national forordning, som vil gøre det muligt for læger at yde eutanasi til børn mellem 1 og 12 år mod forældresamtykke fra januar 2024.⁸ Det er et krav, at begge barnets forældre samtykker. Dertil må barnet ikke være for ungt eller for sygt til at kunne tage en beslutning⁹. Det er bekymrende, at reglerne bliver lempet i Holland, hvis man kigger på de nuværende tal. Antallet af dødsfald fra eutanasi er steget med 324% over de seneste 20 år¹⁰ og dækker nu over cirka hvert 20. dødsfald i Holland¹¹. Specielt siden 2019 er antallet af dødsfald steget kraftigt. 6361 personer modtog eutanasi i Holland i 2019 mod 8270 personer i 2022. Det er alarmende. Med en lempelse af adgangen til eutanasi kan man frygte, at det vil føre til endnu flere dødsfald – især blandt den unge generation.

³ Alliance Vita: 'Euthanasia in the Netherlands', 2017 www.alliancevita.org/en/2017/11/euthanasia-in-the-netherlands/

⁴ Verhagen et al.: 'The Groningen Protocol – Euthanasia in Severely Ill Newborns', 2005 www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp058026

⁵ Ibid.; 961 www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp058026

⁶ Kol et al.: 'Neonatal Euthanasia and the Groningen Protocol', 2002; 303-304

www.pure.rug.nl/ws/portalfiles/portal/198828573/Kon2022_Chapter_NeonatalEuthanasiaAndTheGronin.pdf

⁷ Ibid.; 303

⁸ www.theconversation.com/dutch-government-to-expand-euthanasia-law-to-include-children-aged-one-to-12-an-ethicists-view-203961

⁹ Wilkinson: 'Dutch government to expand euthanasia law to include children aged one to 12 – an ethicist's view', 2023

www.theconversation.com/dutch-government-to-expand-euthanasia-law-to-include-children-aged-one-to-12-an-ethicists-view-203961

¹⁰ Figur 1

¹¹ www.english.euthanasiecommissie.nl/the-committees/documents/publications/annual-reports/2002/annual-reports/annual-reports

En andel af den stigning, vi ser i dødsfald, kan forklares gennem et 'kulturskifte' inden for eutanasi i Holland. Man er gået længere og længere væk fra at se eutanasi som en mulighed kun for terminalpatienter. I stedet ses en kraftig stigning på 604% fra 2002-2014 i eutanasi-relaterede dødsfald for personer med ikke-terminale sygdomme.¹² Kriteriet om 'ubærlig' lidelse viser sig at være uhåndgribeligt for hollandsk syge- og lægefagligt personale. Kriteriet hviler som sagt på en subjektiv vurdering, der giver grobund for nye tanker om praksis, hvor mennesker med eksempelvis demens, autisme, ensomhed, depression, angst eller lignende i kombination med anden sygdom vil kunne modtage eutanasi.¹³ De nyeste tal indikerer samme tendens. I perioden 2012-2021 modtog 39 personer med autisme eller lignende sygdom eutanasi.¹⁴

Allerede før lovgivningen af eutanasi var der en positiv stemning om eutanasi i Holland. Lovgivningen før lovgivningen foreskrev op til 12 års fængsel for at yde eutanasi og 3 år for at deltage i assisteret selvmord¹⁵, men alligevel ses der i flere sager straffe på under 1 år.¹⁶ Legaliseringen af eutanasi har blot forstærket denne folkelige vilje til at lempe adgangen til eutanasi. Det fortæller os også historien om et land, som er i fuld færd med at gøre eutanasi til en glidebane med mere og mere lempelige regler og flere og flere dødsfald.

Lempelige regler i Belgien

Belgien har en af de mest liberale lovgivninger om eutanasi. I dag er det muligt for folk i alle aldre at få eutanasi. Eutanasi blev indført i Belgien i 2002, og i 2014 blev aldersbegrænsningen fjernet, hvormed børn i alle aldre også kan modtage eutanasi, hvis de opfylder en række krav.¹⁷ Barnet skal have samtykke fra både forældre og sundhedsprofessionelle samt deltage i en evaluering med en børnepsykolog, som skal afgøre, om barnet forstår, hvad eutanasi er. Barnet skal ydermere også være terminalt sygt, være døende eller lide af kroniske smerter.¹⁸ I 2016-2017 godkendte og udførte man eutanasi på tre børn, på hhv. 9, 11 og 17 år.¹⁹ Et fjerde barn var ydermere død grundet eutanasi i 2019.²⁰

Kigger man på antallet af dødsfald som følge af eutanasi i Belgien, så ser man, ligesom i Holland, også nogle ret alvorlige tal. Da Belgien indførte eutanasi i 2002, modtog 24 personer eutanasi.

¹² Boer, T.: 'Report on Euthanasia and Physician Assisted Suicide in the Netherlands', 2016 www.pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/19860873/

¹³ Ibid.; 19-20 www.pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/19860873/

¹⁴ Tuffrey-Wijne: 'Euthanasia and physician-assisted suicide in people with intellectual disabilities and/or autism spectrum disorders: investigation of 39 Dutch case reports (2012-2021)', 2023 www.pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37218567/

¹⁵ Government of the Netherlands: 'Euthanasia, assisted suicide and non-resuscitation on request' www.government.nl/topics/euthanasia/euthanasia-assisted-suicide-and-non-resuscitation-on-request

¹⁶ Buijsen, M.: 'Euthanasia in the Netherlands. History, developments and challenges', 2022 www.pure.eur.nl/en/publications/euthanasia-in-the-netherlands-history-developments-and-challenges

¹⁷ Reingold et al.: 'Child euthanasia in Belgium', 2020 WWW.oneill.law.georgetown.edu/child-euthanasia-in-belgium/
www.fra.europa.eu/en/publication/2017/mapping-minimum-age-requirements-concerning-rights-child-eu/requesting-euthanasia

¹⁸ 'The Belgian Act on Euthanasia of May, 28th 2002' www.apmonline.org/wp-content/uploads/2019/01/belgium-act-on-euthanasia.pdf

¹⁹ Pedersen, B.: 'Tre børn har fået aktiv dødsbistand i Belgien', 2018 www.kristeligt-dagblad.dk/udland/tre-boern-har-faaet-aktiv-doedshjaelp-i-belgien

²⁰ European Institute of Bioethics, Euthanasia in Belgium: Analysis of the 2020 Commission Report www.ieb-eib.org/en/news/end-of-life/euthanasia-and-assisted-suicide/euthanasia-in-belgium-analysis-of-the-2020-commission-report-1921.html

Det tal steg gevaldigt til 2966 personer, som modtog eutanasi i 2022.²¹ Det er en signifikant stigning, som påpeger, hvor hurtigt udviklingen i anvendelsen af eutanasi faktisk går.

Lovgivningen i Belgien betyder også, at det ikke er en forudsætning for at modtage eutanasi, at man er terminalt syg. Også mennesker, der lider af en psykiatrisk lidelse eller demens, kan modtage eutanasi.²² Et studie udgivet i 2017 viser, at 179 rapporterede modtagere af eutanasi havde psykiatriske lidelser eller demens som eneste diagnose. Heraf har 83 lidt af humørforstyrrelser, mens 62 mennesker har lidt af demens.²³ I 2018 kom det frem, at den næststørste gruppe, der modtager eutanasi i Belgien, er mennesker, som ikke lider af en direkte livstruende sygdom, men i stedet har en række aldersrelaterede skavanker.²⁴

Man behøver ikke at være belgisk statsborger for at modtage eutanasi i Belgien.²⁵ Tal fra 2023 viser, at der siden 2017 er 150 udlændinge, som har modtaget eutanasi i Belgien. Reglerne omkring dette er dog anderledes end for belgiske statsborgere, idet der kun er adgang til eutanasi for folk med fysiske lidelser i Belgien.²⁶

Eskalering af loven om eutanasi i Canada

I 2015 blev retten til eutanasi stadfæstet ved dom og indført ved lov i 2016.²⁷ Dette skete på baggrund af British Columbia Civil Liberties' Association, som i 2011 lagde sag an med det udgangspunkt, at canadisk lovgivning mod eutanasi var et brud på den canadiske grundlovs paragraf 7, som giver canadierne retten til liv, frihed og sikkerhed.²⁸ Sagen blev vundet, men den canadiske regering appellerede beslutningen til højesteret, men stadfæstelsen blev ikke omstødt og gav derfor canadierne retten til eutanasi, MAID.²⁹

For at modtage eutanasi var kravet, at man skulle have en alvorlig og uhelbredelig sygdom, hvilken desuden skulle være en naturlig død forestående i en forudsigelig og rimelig fremtid.³⁰ Med en alvorlig og uhelbredelig sygdom menes, at patienten skal opfylde følgende tre kriterier: Have en alvorlig sygdom, lidelse eller funktionsnedsættelse, være i et stadie af svær tilbagegang, som ikke kan vendes, og opleve ubærlig fysisk eller mental lidelse som følge af sin sygdom, lidelse, funktionsnedsættelse eller den svære tilbagegang, som ikke kan lettes under forhold, som det enkelte menneske finder acceptable.³¹ Canada adskiller sig fra Holland, Belgien og andre lande ved ikke at have kommissioner, der gennemgår tvivlsomme cases af eutanasi, samt

²¹ Figur 4

²² Dierickx et al.: 'Euthanasia for people with psychiatric disorders or dementia in Belgium: analysis of officially reported cases', 2017 www.ncbi.nlm.nih.gov/28641576/

²³ Ibid. www.ncbi.nlm.nih.gov/28641576/

²⁴ Pedersen, B.: 'Tre børn har fået aktiv dødshjælp i Belgien', 2018 www.kristeligt-dagblad.dk/udland/tre-boern-har-faaet-aktiv-daedshjaelp-i-belgien

²⁵ Belga: 'Nearly 3000 Belgians opted for euthanasia in 2022', 2023 www.belganewsagency.eu/nearly-3000-belgians-opted-for-euthanasia-in-2022

²⁶ Belga: 'An increasing number of foreigners request euthanasia in Belgium', 2023 www.belganewsagency.eu/an-increasing-number-of-foreigners-request-euthanasia-in-belgium

²⁷ Government of Canada: 'Canada's medical assistance in dying (MAID) law' www.justice.gc.ca/eng/cj-ij/ad-am/bk-di.html

²⁸ British Columbia Civil Liberties' Association: 'Canada vs. Carter' [Physician-Assisted Dying Archives - BC Civil Liberties Association \(bccla.org\) www.justice.gc.ca/eng/rp-pr/other-autre/ad-am/p1.html](http://www.justice.gc.ca/eng/rp-pr/other-autre/ad-am/p1.html)

²⁹ Ibid. www.justice.gc.ca/eng/rp-pr/other-autre/ad-am/p1.html

³⁰ Government of Canada: 'Canada's medical assistance in dying (MAID) law' www.justice.gc.ca/eng/cj-ij/ad-am/bk-di.html

³¹ Government of Canada: 'Medical assistance in dying: overview' www.canada.ca/en/health-canada/services/health-services-benefits/medical-assistance-dying.html

at sygeplejersker og andet syge- eller lægefagligt personale kan udføre og rådgive om eutanasi som en del af *'clinical care options'*.³²

Allerede små 5 år efter lovens indførelse blev loven ændret den 17. marts 2021. Ved denne ændring blev kravet om en forestående naturlig død i en forudsigelig og rimelig fremtid ophævet.³³ Derudover blev en lang række *'safeguard features'* fjernet, blandt andet den 10-dages refleksionsperiode, og antallet af personer, der skulle godkende praksis, gik fra to til en.³⁴ Dertil fik mennesker, der ikke stod over for døden i en forudsigelig og rimelig fremtid, en 90-dages refleksionsperiode, hvorefter de ville kunne modtage eutanasi. I tillæg hertil venter en yderligere lempelse af adgangen til eutanasi i Canada. Den 17. marts 2024 indtræder endnu en ændring i loven. Herefter kan også mennesker med psykiske sygdomme i Canada også få eutanasi.

I Canada skal den enkelte være fyldt 18 år for at kunne søge om eutanasi. Men Canada er allerede i fuld gang med at diskutere muligheden for at ligestille adgangen til eutanasi for *'mature minors'*, som refererer til personer under 18 år, der ifølge en canadisk dom har modenheten til at kunne træffe selvstændige beslutninger om vedkommendes sundhedsmæssige behov.³⁵ Selvom der ikke er nogen reel plan for inklusionen af *'mature minors'* i MAID, ifølge talspersoner for en række sundhedsorganisationer, 'Dying for Dignity' og 'Health Canada', så kæmper 'Dying for Dignity' stadig ifølge deres hjemmeside for inklusionen af *'mature minors'*.³⁶ Og disse organisationer er ikke de eneste, der presser den agenda frem. En rapport af to fremtrædende canadiske politikere, Yohan Martin og Marc Garneau samt deres hold, foreslår, at Canada reviderer deres nuværende lovgivning om eutanasi til at gælde *'mature minors'*.³⁷ Jacelyn Downie, som er professor i jura, er enig og påpeger, at *'mature minors'* også bør kvalificere for at modtage eutanasi. Udviklingen i Canada peger mod en inklusion af unge, som vil stille endnu en sårbar befolkningsgruppe over for et utroligt kompliceret dilemma. Desuden vil en inklusion af unge blot bidrage til den glidebane, som eutanasi er på vej ned af i Canada.

Resultaterne af denne udvikling er en høj stigning i antallet af dødsfald som følge af eutanasi i Canada. I 2016 modtog 1.018 canadiere eutanasi. Dette tal steg i 2021 til 10.064.³⁸ Det giver en stigning på mere end 888 % på 5 år. Det er i den grad en voldsom og eksplosiv stigning, og med lempelserne i vente peger pilen i retning af, at stigningen ikke just flader ud.

Manglen på reel gennemgang af tvivlsomme cases har resulteret i en række alvorlige og højest uetiske sager. Alan Nichols, som fik eutanasi i 2019, er et af disse eksempler. I juni 2019 blev

³² Cheng M.: 'Disturbing! Experts troubled by Canada's euthanasia laws', 2023 www.apnews.com/article/covid-science-health-toronto-7c631558a457188d2bd2b5cfd360a867

³³ www.parl.ca/DocumentViewer/en/43-2/bill/C-7/royal-assent EPC: 'Analysis of Bill C-7: An Act to Amend the Criminal Code (Medical Assistance in Dying)' www.sencanada.ca/content/sen/committee/432/LCJC/Briefs/EuthanasiaPreventionCoalition_e.pdf

³⁴ Ibid. www.parl.ca/DocumentViewer/en/43-2/bill/C-7/royal-assent

³⁵ Hon. Marc Garneau et al.: 'Medical Assistance in Dying in Canada: Choices for Canadians', 2023 www.publications.gc.ca/collections/collection_2023/sen/yc3/YC3-441-0-2-2-eng.pdf

³⁶ Goldin, M.: 'Canada isn't pushing for minors to end their life. Current euthanasia laws don't apply to them anyway', 2023 www.apnews.com/article/fact-check-mature-minors-commit-suicide-canada-889067831458

³⁷ Hon. Marc Garneau et al.: 'Medical Assistance in Dying in Canada: Choices for Canadians', 2023 www.publications.gc.ca/collections/collection_2023/sen/yc3/YC3-441-0-2-2-eng.pdf

³⁸ Figur 4

Nichols indlagt, da man frygtede, at han var selvmordstruet. Inden for en måned af indlæggelsen havde Nichols sendt en ansøgning om eutanasi og derefter slået ihjel – med høretab som den anførte grund. Dette skete på trods af, at familien informerede om, at Nichols hverken tog sin medicin eller benyttede sit høreapparat.³⁹ Derfor valgte Alan Nichols familie at melde sagen til politiet og sundhedsmyndighederne. Alan Nichols' bror, Gary, har udtalt, at Alan nærmest bare blev lagt til at dø.⁴⁰ Og disse svigt er ikke unormale i Canada.⁴¹

Konsekvenserne af den eksplosive udvikling i adgangen til eutanasi i Canada er, at flere og flere læger begynder at sige fra. De frygter en udvikling hvor eutanasi bliver brugt som et alternativ til et socialt sikkerhedsnet, som ikke griber mennesker; at eutanasi bliver en let udvej for mennesker, som føler sig som en samfundsbyrde. De mener ikke, at døden skal bruges som løsning til samfundets fejl.⁴² De canadiske læger er ikke de eneste, som er bekymrende. Udviklingen vækker også bekymring hos menneskerettighedsekspertes, som påpeger, at loven kan signalere til mennesker med handicap, at deres liv er mindre værd, fordi det at leve med et handicap er værre end døden.⁴³

Konklusion: Glidebanen er en realitet

Erfaringerne fra Holland, Belgien og Canada taler deres tydelige sprog. Over tid har vi set en markant stigning i antallet af mennesker, der får eutanasi. I Belgien stiger antallet af personer, der modtager eutanasi, fra 24 personer i 2002 til 2966 personer i 2022. Og stigningerne ser ikke ud til at flade ud. Landene lader sig føre ned af den samme glidebane, som også over en årrække vil lempe adgangen til eutanasi yderligere. I landene er det nemlig ikke længere kun terminalpatienter, der kan modtage eutanasi. Både personer med ikke-terminale sygdomme, handicaps, mentale sygdomme og børn modtager eutanasi, hvilket har en lang række etisk problematiske implikationer.

Ud fra de erfaringer, vi har fra lande, der har indført eutanasi, ser vi en voldsom stigning i antallet af dødsfald og lempelser af kriterier og aldersbegrænsninger. På den baggrund kan vi konkludere, at indførelsen af eutanasi er en glidebane.

³⁹ Cheng M.: 'Disturbing! Experts troubled by Canada's euthanasia laws', 2023 www.apnews.com/article/covid-science-health-toronto-7c631558a457188d2bd2b5cfd360a867

⁴⁰ Ibid. www.apnews.com/article/covid-science-health-toronto-7c631558a457188d2bd2b5cfd360a867

⁴¹ Honderick, H.: 'Who can die? Canada wrestles with euthanasia for the mentally ill', 2023 www.bbc.com/news/world-us-canada-64004329

⁴² Ibid. www.bbc.com/news/world-us-canada-64004329

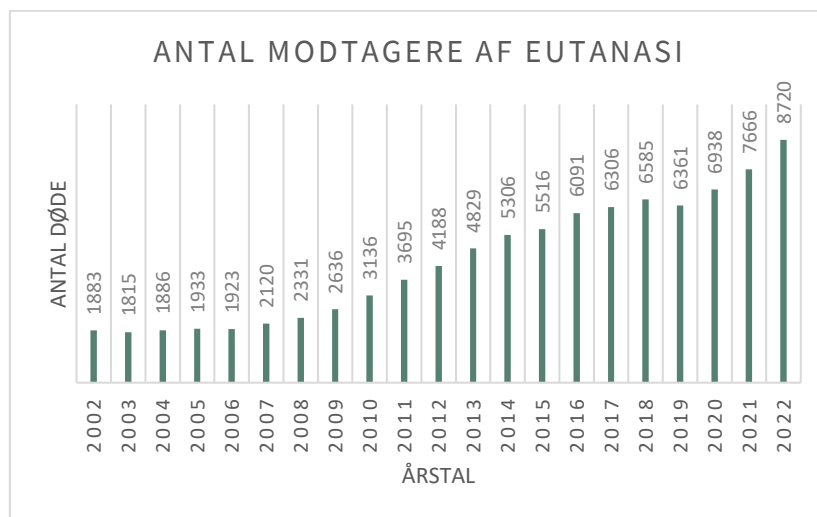
⁴³ Cheng M.: 'Disturbing! Experts troubled by Canada's euthanasia laws', 2023 www.apnews.com/article/covid-science-health-toronto-7c631558a457188d2bd2b5cfd360a867

Bilag: Statistik over eutanasi

Holland

Siden lovgivningen af eutanasi i Holland er antallet af mennesker, der dør på grund af eutanasi, steget fra 2.054 mennesker i 2001⁴⁴ til 8.720 mennesker i 2022.⁴⁵ Dette giver en stigning på mere end 324 % for de 20 år, eutanasi har været tilladt i Holland. Desuden viser data, at 5,1 % af alle dødsfald i Holland i 2022 skyldtes eutanasi.⁴⁶ Data viser tillige, at eutanasi fandt sted i Holland allerede før, det blev lovgivet. Data viser f.eks., at 2.216 mennesker døde som følge af eutanasi i Holland allerede i 1999.⁴⁷

Figur 1. Antal modtagere af eutanasi i Holland⁴⁸

⁴⁴ Statista: 'Number of reported euthanasia cases in the Netherlands from 2000 to 2021' www.statista.com/statistics/1363041/netherlands-euthanasia/

⁴⁵ RTE. Annual Reports: www.english.euthanasiecommissie.nl/the-committees/annual-reports Annual Report 2022 Regional Euthanasia Review Committees (RTE) www.wfrtds.org/wp-content/uploads/2023/04/Annual-Report-2022-Regional-Euthanasia-Review-Committee.pdf

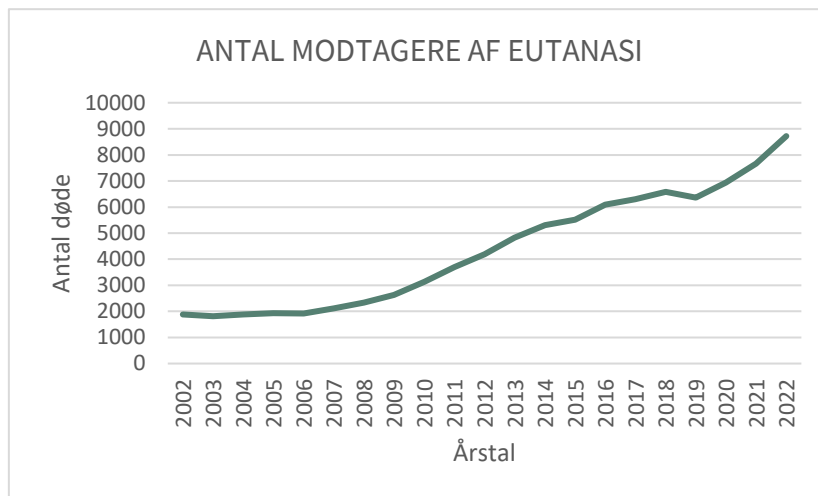
⁴⁶ Ibid. RTE. Annual Reports: www.english.euthanasiecommissie.nl/the-committees/annual-reports

⁴⁷ Ibid. RTE. Annual Reports: www.english.euthanasiecommissie.nl/the-committees/annual-reports

⁴⁸ Regionale Toetsingscommissies Euthansie: 'Jaarverslagen 2002-2022' www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/04/04/regionale-toetsingscommissies-euthansie-jaarverslag-2022

⁴⁸ UN Data: 'Death by sex and urban/rural residence' www.data.un.org/Data.aspx?d=POP&f=tableCode:6

Figur 2. Antal modtagere af eutanasi i Holland⁴⁹

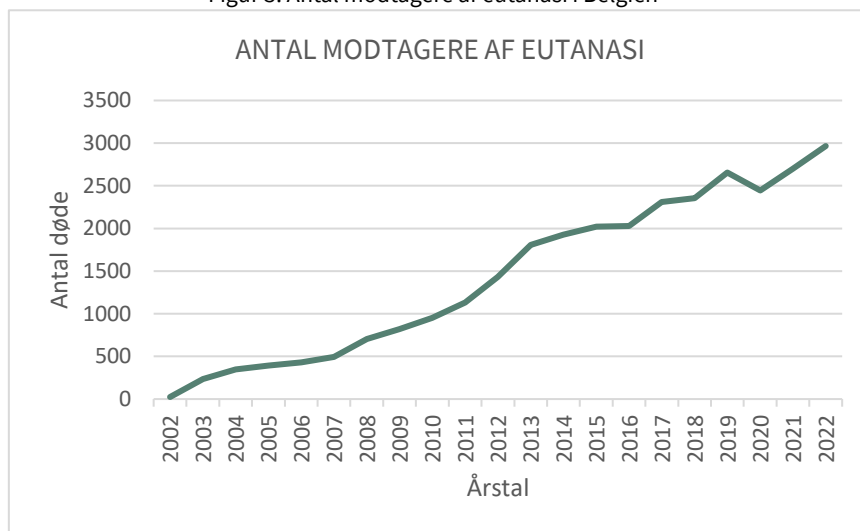
⁴⁹ Regionale Toetsingscommissies Euthansie: 'Jaarverslagen 2002-2022' www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/04/04/regionale-toetsingscommissies-euthansie-jaarverslag-2022

⁴⁹ UN Data: 'Death by sex and urban/rural residence' www.data.un.org/Data.aspx?d=POP&f=tableCode:6

Belgien

Efter lovgivningen i 2022 modtog 24 belgiske patienter eutanasi. Dette tal er siden steget til at 2.966 belgiere modtog eutanasi i 2022. Dette giver en stigning i antallet af mennesker, der modtager eutanasi på mere end 12.258 %.⁵⁰ I 2022 skyldtes 2,5% af alle dødsfald i Belgien eutanasi.

Figur 3. Antal modtagere af eutanasi i Belgien⁵¹

⁵⁰ Statista: 'Number of registered euthanasia instances in Belgium from 2002 to 2022' www.statista.com/statistics/1098051/number-of-euthanasia-instances-registered-in-belgium/#:~:text=Current%20legislation%20on%20euthanasia%20in%20Belgium%20From%202002,with%20no%20available%20treatment%20to%20alleviate%20their%20distress.

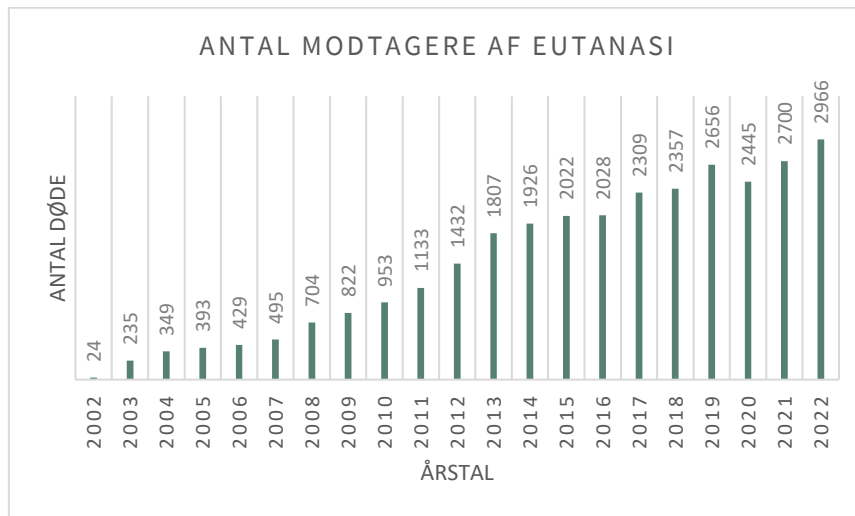
⁵¹ Health Belgium www.health.belgium.be/language_selection?destination=<front>

⁵¹ Alliance Vita: 'Euthanasia in Belgium: Control Commission's Report for 2016-2017' www.alliancevita.org/en/2018/07/euthanasia-in-belgium-control-commissions-report-for-2016-2017/

⁵¹ Service Public Fédéral: 'Commission Fédérale de Contrôle et d'évaluation de l'euthanasie' www.quichet.public.lu/fr/organismes/organismes_citoyens/ministere-sante/commission-contrôle-évaluation-euthanasie.html#:~:text=La%20Commission%20de%20contrôle%20et%20d'évaluation%20a%20pour,connaissances%20et%20de%20leur%20expérience%20en%20la%20matière.

⁵¹ UN Data: 'Death by sex and urban/rural residence' www.data.un.org/Data.aspx?d=POP&f=tableCode:6

Figur 4. Antal modtagere af eutanasi i Belgien⁵²

⁵² Health Belgium www.health.belgium.be/language_selection?destination=<front>

⁵² Alliance Vita: 'Euthanasia in Belgium: Control Commission's Report for 2016-2017' www.alliancevita.org/en/2018/07/euthanasia-in-belgium-control-commissions-report-for-2016-2017/

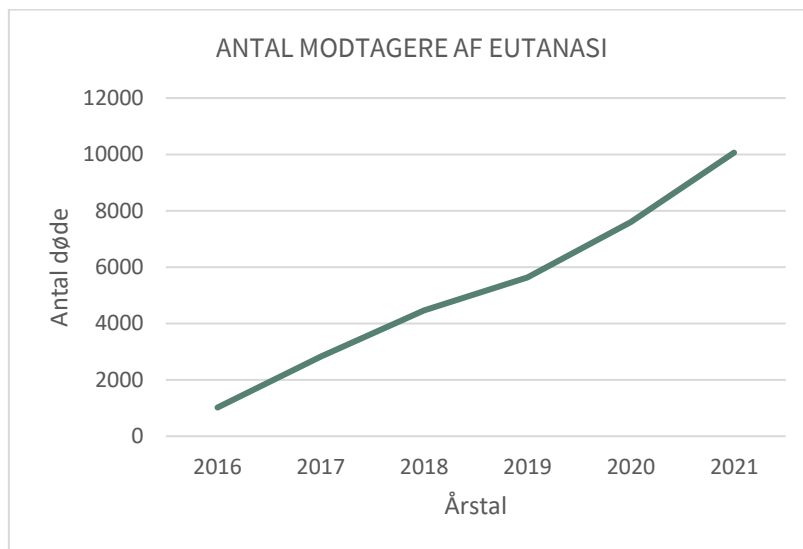
⁵² Service Public Fédéral: 'Commission Fédérale de Contrôle et d'évaluation de l'euthanasie' www.quichet.public.lu/fr/organismes/organismes_citoyens/ministere-sante/commission-contrôle-évaluation-euthanasie.html#:~:text=La%20Commission%20de%20contrôle%20et%20d'évaluation%20a%20pour,connaissances%20et%20de%20leur%20expérience%20en%20la%20matière.

⁵² UN Data: 'Death by sex and urban/rural residence' www.data.un.org/Data.aspx?d=POP&f=tableCode:6

Canada

Siden eutanasi blev lovliggjort i Canada, har flere og flere benyttet sig af muligheden. I 2016 modtog 1.018 canadiere eutanasi. Dette tal steg i 2021 til 10.064.⁵³ Det giver en stigning på mere end 888 % fra lovgivelsen og 5 år frem. Antallet af modtagere af eutanasi i 2021 svarer desuden til 3,3 % af alle dødsfald i Canada i år 2021.⁵⁴

Figur 5. Antal modtagere af eutanasi i Canada⁵⁵

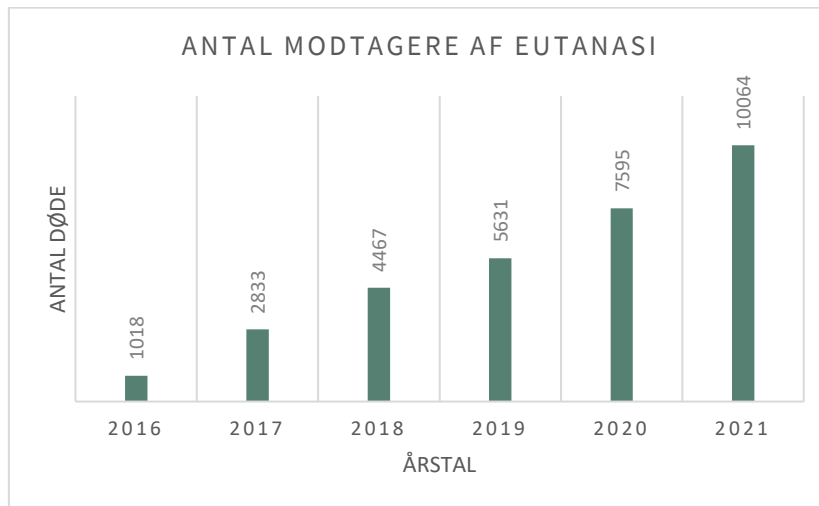
⁵³ Statista: 'Number of medically assisted deaths in Canada from 2016 to 2021' www.statista.com/statistics/1189529/total-reported-number-medically-assisted-deaths-canada/

⁵⁴ Right to Life: 'Canada sees 32% increase in assisted suicide and euthanasia in one year', 2022 www.righttolife.org.uk/news/canada-sees-32-increase-in-assisted-suicide-and-euthanasia-in-one-year

⁵⁵ Government of Canada: 'Annual report on Medical Assistance in Dying in Canada', 2019-2021 www.canada.ca/en/health-canada/services/publications/health-system-services/annual-report-medical-assistance-dying-2021.html

⁵⁵ UN Data: 'Death by sex and urban/rural residence' www.data.un.org/Data.aspx?d=POP&f=tableCode:6

Figur 6. Antal modtagere af eutanasi i Canada⁵⁶

⁵⁶ Government of Canada: 'Annual report on Medical Assistance in Dying in Canada', 2019-2021 www.canada.ca/en/health-canada/services/publications/health-system-services/annual-report-medical-assistance-dying-2021.html

⁵⁶ UN Data: 'Death by sex and urban/rural residence' www.data.un.org/Data.aspx?d=POP&f=tableCode:6

Tænketanken Prospekt

Programmet for etik og værdibaseret udvikling

www.taenketankenprospekt.dk

Morten Banggaard 27 28 07 27 mb@taenketankenprospekt.dk

Søren Peter Hansen 24 99 89 44 sph@taenketankenprospekt.dk